

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
" pe " de an 5 cor.
" România și străinătate pe an 14 frc.
" " " " pe " an 7 "

Manuscrisele se adresează redacției
"Foaia Diecezană" iar banii de prenumăra-
țiune și inserțiuni administrației "Tipo-
grafia și Librăria diecezană" în Caransebeș
Telefon Nr. 30.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
edict etc. publicate de 3 ori, dacă conțin
până la 150 de cuvinte 7-50 cor., până la 200
de cuvinte 10 cor., de aci în sus 12 cor.

Consfătuirea dela Sinaia

Înalt Preasfințitul Mitropolit al Moldovei și Sucevei, *Pimen Georgescu*, înțelegându-se cu ministrul de culte din guvernul central dela București, d-l *Dr C. Angelescu*, a convocat la Sinaia o anchetă de fruntași ai bisericii ortodoxe române din România întregită, — clerici și mireni — spre a se consfătui asupra problemelor, ce se impun spre rezolvire în noua situațiune, ce s'a creat prin fericita unire a neamului românesc într'un stat unitar.

Date fiind împrejurările încă anormale de tot soiul și mai ales greutatea de comunicație etc. cei convocați, s'au întrunit foarte greu, încât și convorbirile principale s'au ținut în două rânduri.

Au luat parte la ele — pe lângă mitropolitul *Pimen* și episcopul *Dr E. Miron Cristea* al Caransebeșului, cari în curs de mai multe zile au avut înainte un amănunțit schimb de vederi în cauza tuturor chestiunilor privitoare la viitorul bisericii — încă următorii: arhiepiscopul *Basarabiei Nicodim* dela Chișineu, arhierul *Vartolomeu Stanescu*, de prezent episcop locotenent la Argeș, miniștrii *Angelescu*, *Branisce*, *Goldiș* și *Inculeț* din Basarabia, *Dr Lupaș*, profesorii universitari din Cernăuț, *Dr Saghin* și *Dr Seșan* profesorii dela facultatea teologică din București *Nazarie* și *Dr Boroianu*, administratorul casei bisericii din București *Dr Dobrescu*, preotul *Georgescu* din București și arhimandritul *Dionisie*, starețul mănăstirii Sinaia. Episcopul *Cristea* a fost însoțit de preotul militar *Pavel Popa*.

Consfătuirea a avut de scop a preciza cele de făcut cu privire la unificarea bisericii ortodoxe române din întreg regatul mărit cu Basarabia, Bucovina, Ardealul, părțile românești din Ungaria și Bănat.

În această privință s'a constatat, că în senzul canoanelor — premergând decretarea unirii politice a Românilor din provinciile desrobite cu

patria mamă — de sine urmează, și ipso facto se împreună și unifică și toate bisericile provinciale cu biserica mamă din vechiul regat, de care le-a despărțit la 1775 răpirea Bucovinei la 1812 și 1878 răpirea Basarabiei și la 1698 sfâșierea confesională dintre Românii din Ardeal Bănat și părțile ungurene. Astfel la viitoare întrunire a sfântului sinod episcopesc dela București vor trebui invitați — ca membrii de drept — toți episcopii bisericii ortodoxe române din provinciile desrobite.

Unificarea bisericii devine astfel un fapt împlinit și în deplin acord cu canonul XXXIV apostolesc, care cere, ca toți episcopii unei națiuni, unui neam, să aibă în fruntea lor un mitropolit național. Acesta în cazul nostru este și va fi arhiepiscopul și mitropolitul primat al României.

Probabil, că biserica Rusiei va mai continua cu punerea de greutate la unificarea bisericii din Basarabia, cum a făcut și până acuma.

Aicia, înainte de unirea Basarabiei cu România, era în fruntea bisericii arhiepiscopul *Anastasiu* dela Chișinău cu doi arhierii titulari, unul la Ismail și unul la Cetatea-albă (*Ackerman*). *Anastasiu* — fiind invitat la sfântul sinod dela București — nici la 2 somații n'a dat ascultare invitării, considerându-se și pe viitor, ca făcând parte din marele sinod rusesc, care l-a numit. Astfel a fost considerat ca retras și înlocuit cu actualul arhiepiscop *Nicodim*; iar la Ismail este arhierul *Dionisie*, un bun român ridicat prin stăruințele d-lui *Dr Onisifor Ghibu*. La Cetatea-albă, de prezent nu-i arhieru, ci la Bălți petrece arhierul *Gurie* dela Iași, când nu-i ocupat aicia.

Patriarhul rusesc *Tihon* dela Moscva protestează contra alipirii fără învoirea sinodului rusesc a bisericii din Basarabia la biserica mamă din România, de care au despărțit-o nedreptatea anilor 1812 și 1878 fără învoirea bisericii mame, dela sânul căreia a fost ruptă, și pe care atunci n'a întrebat-o nimenea cu privire la viitorul părții, rupte dela sinul ei de mamă.

El amenință a da biserica română în judecata unui sinod ecumenic.

Mai lungi au fost desbaterile în jurul unificării organizației bisericești din regatul întreg. Astăzi există 4 soiuri de organizație: Una în vechiul regat, alta în Bucovina, alta în Basarabia și alta în Ardeal, Banat și părțile ungurene.

Reprezentanții bisericilor provinciale au spus organizația singuraticilor biserici și în urmă Preasfințitul episcop Miron Cristea al Caransebeșului prin un lung expozeu, prezentat în ambele consfătuiri mai mari, a motivat și susținut necesitatea, reclamată de viitorul atât al bisericii cât și al neamului, și al statului român, de a organiza biserica națională română din întreg regatul român în raport cu statul pe bază de autonomie și în raport cu afacerile vieții interne pe temelii constituționale, deschizând larg porțile corporațiilor bisericești în toate provinciile române și pentru elementul mirean, ca astfel toate elementele constitutive ale bisericii — arhieriei, cler inferior și mireni — în armonică conlucrare să contribuie la pulsarea unei vieți mai vii în organizimul bisericii de pretutindenea.

Cu bucurie trebuie să constatăm, cum toți au fost de acord a recunoaște, că cea mai sigură garanție a viitorului bisericii și a statului român ne-o poate oferi în deosebi, când curente internaționale vor căuta a se înstăpâni în viața noastră publică, masele largi ale poporului, care și până acum a dat în tot trecutul său și în vremuri grele, dovezi de un instinct luminat și în conformitate cu interesele națiunii.

(Urmează)

Distincții înalte.

Prea Sfinția Sa părintele episcop Dr E. Miron Cristea a fost ales cu unanimitate membru onorar al „Academiei Române“ și „Societății regale române de Geografie“. Aeeste distincții binemeritate sau notificat Prea Sfinției Sale prin următoarele scrisori:

I

Academia română.

București la 16 Iunie 1919

Nr. 1242.

Prea Sfințite părinte!

»Academia Română«, aprețind activitatea desfășurată de Prea Sfinția Voastră pentru înălțarea culturii neamului și întreținerea sentimentului național, V'a proclamat, în ședința dela 7 Iunie curent, Membru de onoare al ei.

Aducându-vă la cunoștință acest vot, Vă rugăm să primiți, Prea Sfințite și Ilustre Coleg, expresiunea simfemintelor noastre de înaltă stimă.

Președinte:

Secretar general:

BRĂTESCU VOINEȘTI.

IACOB NEGRUZZI.

II

Societatea regală română de geografie.

București la 19 Iunie 1919.

Nr. 693.

Prea Sfințite părinte!

Societatea Regală Română de Geografie, al cărei Președinte și August Protector este M. S. Regele Ferdinand I, luând în deaproape băgare de seamă, în Adunarea sa generală dela 16 Iunie 1919, meritele binecunoscute ale Prea Sfinției Voastre și activitatea desfășurată de dânsul în favoarea întregirii neamului românesc v'a aclamat în unanimitate Membru de onoare al ei, în temeiul art. 8 din Statutele sale.

Aducând cu o vie plăcere la cunoștința Prea Sfinției Voastre această dovadă de recunoștință, ce Societatea noastră are pentru Prea Sfinția Voastră, vă rugăm respectuos să binevoiți a primi cu bunăvoință Diploma, prin care se recunoaște această calitate și a ne da prețiosul Prea Sfinției Voastre concurs pentru ajungerea la realizarea scopurilor urmărite de societatea noastră și în țara suroră, aflată sub păstorirea Prea Sfinției voastre.

Vicepreședinte:

Secretar General ad-interim:

I. HEPITES m. p.

GENERAL IONESCU m. p.

Nouile salarii ale membrilor corpului didactic din România veche.

Iată cum au fost stabilite salariile Corpului didactic de toate gradele:

1. CORPUL PRIMAR. — a) Învățătorii auxiliari 150 lei lunar; b) inv. normaliști lei 200 lunar; c) inv. definitivii lei 220 lunar; d) înstitutorii rurali înaintați pe loc lei 300 lunar; f) inst. urbani lei 350 lunar; g) învățătorii înaintați pe loc lei 250 lunar.

Patru gradatii de câte 25 la sută și a 5-a gradatie de merit, care se da în mod excepțional, la 20 la sută din membrii corpului primar, cari au 25 ani în învățământ.

2. CORPUL SECUNDAR. — a) Profesorii secundari definitivii 550 lei lunar; b) prof. secundari provisorii 450 lei lunar; c) prof. secund. suplinitori 350 lei lunar.

Orele de muncă, în mod obligator, sunt 15 (săptămânal), iar după 20 ani numai 12 ore.

Orele suplimentare se pot da 5, cu 50 lei ora (lunară).

Patru gradații a 25 la sută și a 5-a gradație de merit la 10 la sută dintre profesorii cari au 25 ani în învățământul secundar.

Profesorii dirigenți ai fiecărei clase sunt degrevați cu o oră săptămânal pentru îndeplinirea obligațiilor, ce incumbă funcțiunea aceasta. Acelaș lucru se va face și profesorilor de șt. fizico-chimice pentru pregătirea colecțiilor științifice și prepararea lucrărilor de laborator.

Directorii de gimnazii și directoarele de externate gradul I sunt obligați să facă minimum 8 ore și maximum 12 (săptămânal).

Directorii de licee și directoarele de externate gradul II minimum 6 ore și maximum 10 ore.

MAESTRI. — Maeștri au absolvirea liceului, ca școală de pregătire generală și o școală specială cu caracter de învățământ universitar pentru pregătirea profesională, școale care se vor organiza chiar dela toamnă, — se asimilează în totul profesorilor secundari atât ca titlu cât și ca retribuțiuni. De asemenea se asimilează cu profesorii secundari, maeștri de desen liniar, cari sunt ingineri sau arhitecți diplomați.

Ceilalți maeștri primesc: a) definitivii 400 lei lunar; b) provizori 350 lei lunar; c) 300 lei lunar. Gradațiile se socotesc ca și pentru profesorii secundari. Orele suplimentare se plătesc cu 30 lei ora (lunară).

Profesoarele primesc: a) definitivele 430 lei lunar; b) provizoarele 350 lei lunar; c) suplinitoarele 300 lei lunar.

Orele de muncă: minimum 12 (obligatoare), iar după 20 ani 10 ore.

Orele săplimentare până la 15, cu 40 lei ora (lunară).

3. PROFESORII UNIVERSITARI. — a) Profesorul universitar 1200 lei lunar; b) agregatii 800 lei lunar; c) conferențiarilor definitivii 700 lei lunar.

4. ÎNVĂȚ. PROFESIONALI. — Profesorii școalelor comerciale sunt asimiliați cu cei secundari; Profesoarele școalelor profesionale sunt plătite cu: a) Definitivele 430 lei lunar (fără plus de ore); b) provizoarele 350 lei lunar; suplinitoarele 300 lei lunar.

Maestrele: a) Definitive 400 lei lunar; b) provizoarele 350 lei lunar; c) suplinitoarele 300 lei lunar.

Maestrele de dexterități sunt asimilate cu maeștrii din învățământul secundar, plătită însă ca catedră (fără diferența de numărul orelor).

Drepturile deja câștigate rămân valabile și se va continua cu acordare de noi gradații din 5 în 5 ani în viitor până la complectarea numărului de 4 gradații la salariile și după normele stabilite în Decretul Lege.

Orice alt spor prevăzut în legea clerului afară de sporul de 25 la sută la leafa de bază pentru lipsa de pământ de cultură la parohiile rurale încetează odată cu punerea în aplicare a Deretului-Lege.

3) Personalul de control al parohiilor urbane și rurale. — Un revizor eparhial, salariul lunar lei 250 diurnă lei 100; Un Protoiereu salar lunar lei 450 diurnă lei 100; Un subprotoiereu salar lunar lei 200;

Un copist (în cancelaria protoierii) lunar lei 120; Un servitor (în cancelaria protoierii) lunar lei 70.

Personalul de control nu primește de cât gradațiile la care are drept ca preot.

Protoiereii pe timpul cât vor funcționa în această calitate vor fi suplițiți din oficiu de preoții din parohiile apropiate în special de preoții ajutători, cărora li se vor da 50 la sută din salariul titularilor, iar de rest și de gradații se vor bucura protoiereii,

Polihronul pentru Regina

S'a publicat greșit în Nrul 16 al „F. D.” a. c.; deaceea reproducem din nou textul îndreptat.

Majestății Sale, slăvitei noastre Doamne și Regine Maria, — ajutătoarea celor săraci și în strâmtoare, mângâitoarea celor bolnavi și în suferințe, alinătoarea de dureri a celor răniți și pe patul de moarte, ocrotitoarea văduvelor și a celor orfani, protectoarea artelor, a științelor și a tuturor mișcărilor nobile pentru progresul obștesc. — Ceeace în cele mai grele și mai primejdioase zile ale neamului a vărsat pretutindenea din comoara sufletului Ei, ca dintr'un izvor bogat, mântuitoarea încredere și însuflețire: — dă-i Doamne mulțumire, sănătate, și o păzește pe Ea întru mulți și fericiți ani!

Ș T I R I

„Casa bisericeii din București”. S'a deschis pe seama ministerului cultelor și înstruțiunei (Administrația Casei Bisericeii) un credit de 1.925.000 lei pentru următoarele lucrări:

Mobilier și reparații strict necesare la mitropolii, episcopii și mănăstiri; lucrări urgente de conservare, reparare și restaurare la monumentele istorice; pentru ajutorul bisericilor care nu și-au putut realiza veniturile pe 1916—1919; pentru a ajuta corurile bisericilor ne-subvenționate; pentru lucrări la catedrala din Galați.

Un congres al preoților Un comitet compus din preoții din Capitală și din țară au luat inițiativa ținerii unei Adunări Generale a preoției române. Adunarea va avea loc la București, în zilele de 29, 30 Septembrie și 1 Octombrie cu care ocazie se vor discuta următoarele chestiuni:

1) Cum trebuie să se înțeleagă și să fie autonomia Bisericii; 2) Organizarea vieții parohiale și administrația bisericească în genere; 3) Pregătirea Clerului; 4) Rolul Clerului și al învățământului religios și școală; 5) Biserica și instituțiile de binefacere; 6) Rolul femeii în viața Bisericii; 7) Propaganda religioasă; 8) Măsura în care poate participa Clerul la viața politică; 9) Asociațiunile preoțești în scop cultural și de ajutorare; 10) Coroperația și activitatea Clerului; 11) Intreținerea Bisericii și Clerului; 12) Propuneri felurite.

Toți frații preoți, care doresc a participa la această adunare, sunt rugați să-și trimită adeziunile lor însoțite de o taxă de 20 lei, cel mult până la 1 August st. v. a. c. Părintelui Ec. C. Nazarie, profesor universitar, Biserica Radu-Vodă, București, în urma căreia li se vor trimite o carte de legitimație.

Nouile salarii ale preoților din România-veche ce se vor aplica cu începere dela 1 Septembrie 1919. Consiliul de miniștri în urma propunerii d-lui ministru al cultelor și instrucțiunii, dr. C. Angelescu, apreciind greutatea traiului și munca ce preoțimea trebuie să deună pentru educarea și sprijinirea poporului în aceste vremuri de radicală prefacere a venit în ajutorul clerului fixând cu începere dela 1 Septembrie 1919 următoarele salarii și gradații atât pentru preoți, diaconi, cântăreți și paracliseri cât și pentru personalul de control și anume:

1) *Personalul bisericilor urbane.* — Un preot paroh sau diacon, doctor sau licențiat în teologie lunar 350 lei; Un preot paroh sau diacon, cu seminarul de gr. II lunar 250 lei; Un preot paroh sau diacon cu seminariul de gr. I lunar 180; Un preot supranumerar sau ajutor, doctor sau licențiat în teologie 300 lei; Un preot supranumerar sau ajutor de gr. II lunar 200 lei; Un preot supranumerar sau ajutor de gr. I lunar 150 lei; Un cântăreț lunar 120 lei; Un paracliser lunar 70 lei.

2) *Personalul bisericilor rurale.* — Un preot paroh, doctor sau licențiat în teologie lunar 300 lei; Un preot paroh, cu seminarul de gr. II lunar 200 lei; Un preot paroh cu seminarul de gr. I lunar 150 lei; Un preot supranumerar, doctor sau licențiat lunar 250 lei; Un preot ajutor, doctor sau licențiat lunar 250 lei; Un preot supranumerar sau ajutor, cu seminarul de gr. II lunar 150 lei; Un preot supranumerar sau ajutor, cu seminarul gr. I (sau fără) lunar 120 lei; Un cântăreț cu școala specială lunar 60 lei; Un cântăreț practicant lunar 40 lei.

— La salariul de bază preoții și diaconii vor primi gradații de 25 la sută din 5 în 5 ani, limitându-se numărul lor la 4. Se va acorda și a gradație de merit tot de 25 la sută. Această gradație se va acorda la cel mult 15 la sută din totalitatea preoților și diaconilor cu 25 ani de serviciu și numai pentru merite deosebite.

Concurs

Nr. 243/C. 1919.

Comunitatea de avere a fostului reg. Conf. romano-bănățean Nr. 13 va distribui pentru anul școlar 1919/20 studenților ordinari, cari frecventează școala superioară de silvicultură, alte academii sau universități precum și elevilor școalelor medii și altor școale de asemenea rang, ajutoare în bani cece pe această cale se aduce la cunoștința celor interesați.

Ajutoarele se vor conferi numai acelor fii de grăniceri, cari dovedesc progres bun în studiu și au purtare bună.

Ceice doresc să obțină vre-unul din aceste ajutoare, sunt provocați a-și subșterne petițiile lor timbrate în toată regula Comitetului Comunității de avere până cel târziu la 10 August st. n. a. c.

Rugările petenților au să fi instruate cu următoarele documente:

1. Atestat școlar din anul 1918/19 în original sau în copie legalizată, din care să se poată vedea progresul fiecăruia.

2. Atestat despre averea mișcătoare și nemișcătoare a familiei.

Onoratul Oficiu comunal este rugat a publica concursul de față în comună cu observarea că petițiile în-

trate după terminul fixat mai sus asemenea și petițiile acelor școlari cari nu vor fi provăzute cu documentele amintite sau frecventează alte institute și nu cele specificate în acest concurs, nu se vor lua în considerare.

Din ședința Comitetului Comunității de avere, ținută în Caransebeș la 26 Iunie 1919.

V. Popovici m. p.

Iosif Olariu m. p.

I. Pepa m. p.

Z. Miulescu m. p.

1—2

P. Magdescu m. p.

Nr. 244/C. — 1919.

Pentru înlesnirea cercetării liceului „Traian Doda” din Caransebeș de către fiii foștilor grăniceri, Comunitatea de avere a fostului reg. conf. romano-bănățean Nr. 13 va primi în internatul său pe durata anului școlar 1919/20 șeptezeci elevi fii de ai împăduriților, cari pe timpul prelegilor vor beneficia de întreținere și instrucție.

Din numărul amintit mai sus, 15 elevi se primesc gratuit, 15 cu taxa lunară de 80 coroane, 15 cu taxa lunară de 140 cor. și restul cu taxa de 200 coroane la lună.

La locurile gratuite precum și la cele cu taxă redusă, pot să petiționeze elevi cu purtare morală foarte bună și progres neescepționabil în studiu. La locurile cu taxă completă pot să petiționeze toți cei-ce doresc să între în internat.

Asupra primirii va decide Comitetul Comunității de avere.

Elevii cari pentru prima oră petiționează a fi primiți în internatul Comunității de avere, au să acludă la rugăre următoarele documente:

I. Atestat școlar.

II. Estras de botez.

III. Certificat de vaccinare (altoire).

IV. Reflectanții la locurile gratuite ori cu taxa redusă au să acludă și atestat de paupertate.

V. În fine certificat de înscriere estradat de direcțiunea liceului.

Elevii cari au beneficiat în anul școlar expirat de favorurile internatului au să alătore rugărilor numai documentele înșirate sub punct I, II, IV, V.

Taxele lunare sunt de a să plăti aticipative la Cassa Comunității de avere în Caransebeș.

Rugările instruate cu documentele înșirate sub I—V, au să se înalnteze „Comitetului Comunității de avere” în Caransebeș până cel târziu la 10 August a. c. st. n.

Elevii primiți în internat sunt îndatorați a aduce cu sine următoarele obiecte:

1. 4 cămeși și cu tot atâtea ismene.

2. 2 părechi ghețe (păpuci) în stare bună.

3. 6 părechi ciorapi sau obiele.

4. 1 păreche pantofi.

5. 6 batiste.

6. 2 peptene, o perie de haine, perie de dinți, săpun de spălat, două perii și vaxul pentru curățirea ghetelor.

Se observă în fine, că didactrul școlar și taxele de înscriere cad în sarcina părinților.

Onoratul oficiu comunal este rugat a publica această în comună.

Din ședința Comitetului Comunității de avere ținută în Caransebeș la 26 Iunie 1919.

V. Popovici m. p.

Iosif Olariu m. p.

I. Pepa m. p.

Z. Miulescu m. p.

1—2

P. Magdescu m. p.